

Välkommen till Prisdialogen 2024

Samrådsmöte, Linköping 16 maj

Föredragshållare

Emil Berggren
Annette Nilsson
Johan Olsson
Peter Wimble
Karin Gunnar
Liselott Myrbråten

Agenda

1. Resumé av 2023 för Tekniska verken
2. Prisdialog 2024
 - Årsrapport om fjärrvärmeverksamheten, prismodell och prispolicy
 - Statusbeskrivningar, ev stora avvikelser och ekonomisk uppföljning
 - Feedback
 - Summering av prisdialogen
3. Prisutveckling för vatten, elnät och avfall
4. Summering och nästa steg

01

Resumé av 2023 för
Tekniska verken

Finansiella mål och restriktioner

Soliditet (mål/restriktion >30%)

2023	2022	2021	2020	2019	2018	Snitt 10 år
51%	40%	46%	49%	51%	50%	49%

Avkastning på totalt kapital, % (mål/restriktion > 6%)

2023	2022	2021	2020	2019	2018	Snitt 10 år
7,4%	6,7%	6,3%	5,9%	7,0%	8,5%	6,5%

Avkastningsmålet är definierat som genomsnitt över en 10 års period, 4 föregående, innevarande år, de budgeterade 5 åren framåt.

Operativt kassaflöde mnkr (mål/restriktion >0)

2023	2022	2021	2020	2019	2018	Snitt 10 år
62	364	22	-256	-327	81	-13

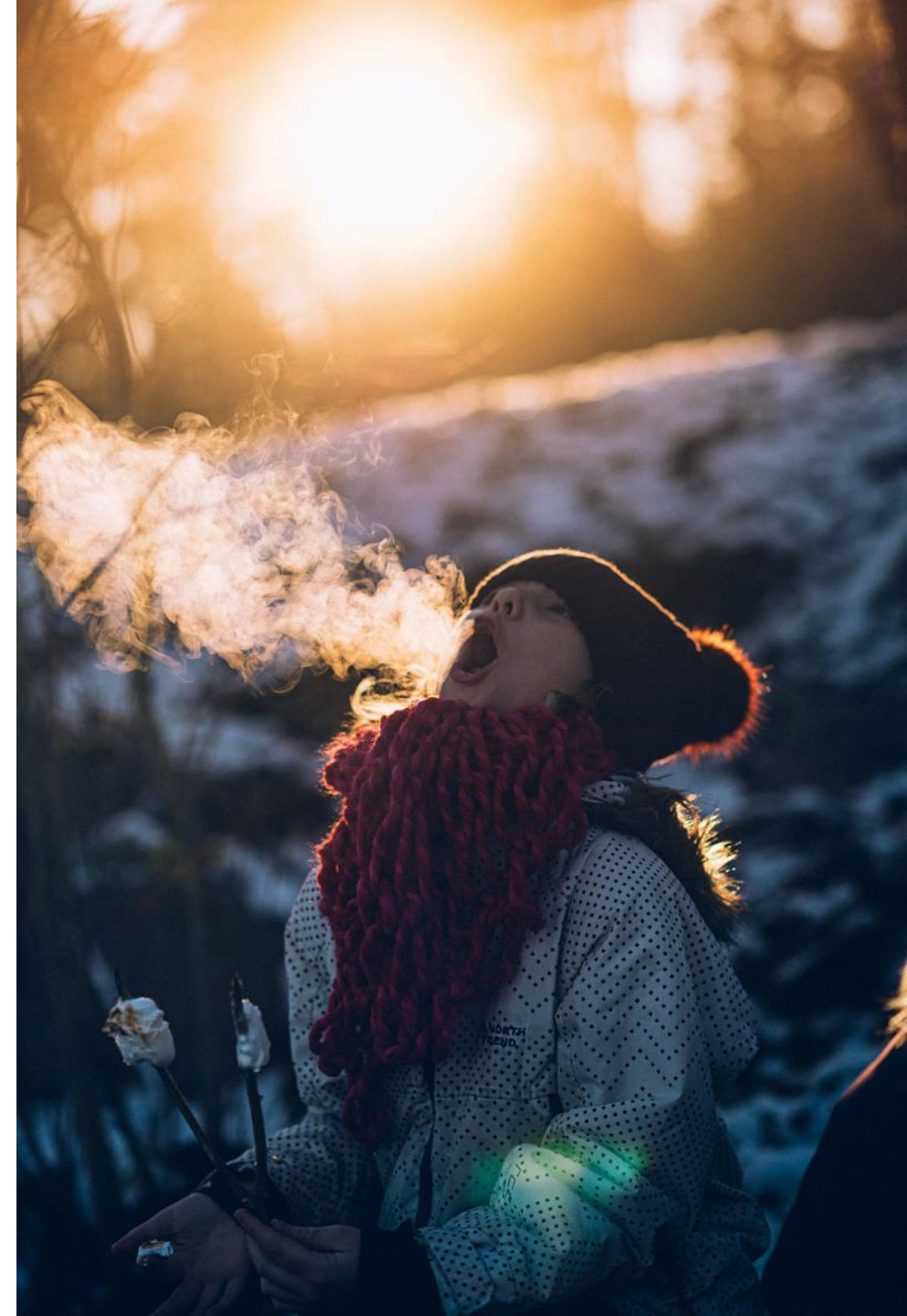
Intern definition enligt ägardirektiv. Avkastningsmålet är definierat som genomsnitt över en 10 års period, 4 föregående, innevarande år, de budgeterade 5 åren framåt.

Utdelnings betingat koncernbidrag (mnkr)

2023	2022	2021	2020	2019	2018
338	300	187	187	187	187

Nuläge

- Ett samhälle i förändring där nya affärsmöjligheter uppstår
 - Elmarknadens roller under omstöpning
 - Informationstjänster och lagring
 - Cirkulära lösningar och resurseffektivitet; att kombinera existerande branscher och segment
 - Laddinfrastruktur
- Stark värdegrund och varumärke
 - Stark värdegrund och intern kultur ger ett starkt varumärke – vår personal skapar vår framtid
- Kund och marknad
 - Hög leveranssäkerhet
 - Samverkan med kunder för ett effektivt energisystem
- Utmaningar
 - Kostnadsläge

Möjligheter och utmaningar framåt

- Möta våra marknadstrender
 - Elektrifiering
 - Cirkularitet
 - Leveranssäkerhet
- Fjärrvärmens viktig möjliggörare enligt energipolitiken
 - Mer väderberoende elpriser och effekttaxor pga trängsel i elnätet
 - Högt pris på koldioxid samt höga och ökade bränslekostnader
- Ett samhälle i förändring kräver transformation
 - Datadrivet angreppssätt för att möta nya affärsmöjligheter
 - Skapa morgondagens kundinterface
 - Attrahera morgondagens personal med relevant ledarskap och arbetsmiljö

02 | Prisdialog 2024

Information från Prisdialogen

mellan kunder och fjärrvärmeföretag

Prisdialogens organisation

Riksbyggen

Sveriges
Allmännyttä

Fastighetsägarna

HSB

Energiföretagen
Sverige

Partsammansatt styrelse

Kansli

Prisdialogen

Mellan kunder och fjärrvärmeföretag

Alla lokala samrådsprocesser granskas

Samrådet ska mynna ut i två dokument:

1

PRISÄNDRINGSMODELL

	
Innehållsförteckning	
Falu Energi & Vatten AB	4
Prisändringsmodell för fjärrvärmegällande Falu Energi & Vatten AB	4
Prispolicy - Långsiktig prisändringsmodell för fjärrvärme	5
Åtagande om prisändringar	7
Pris för år 2017	7
Pris för år 2018	7
Prognos 2019	7
Fjärrvärmepris i Falun jämfört med andra i Sverige	8
Fjärrvärmens konkurrenskraft	8
Miljövärdering	10
Bokföringsperspektivet	10
Konsekvensperspektivet	11
Ena miljöväl - som tillval	13
Framtida utvecklingsprojekt avseende produktion och distribution	14
Forbindelseledning med forlänga - för lägre kostnader	14
Värmeåtervinning från Data center	14
Mer kraftvärmeproduktion?	15
Fler kunder	16
Hur produkter och tjänster	16
Prisdialogen	16
Kunddialog	17
Bilagor	17
Bilaga 1-Prisområde i Falun	18
Prisets komponenter	18
Energilagift	18
Effektavgift	18
Distributionsavgift eller flödesavgift	19
Tillval Ena Miljöväl märkt fjärrvärme	19
Pristak	19
Leveranser till småhus	19

2

SAMRÅDSPROTOKOLL

		Prisdialogen
		Mellan kunder och fjärrvärmeföretag
Samrådsprotokoll småhus 2016-05-19		
1. Sammanfattning		
Villaägarna Kronoberg ställde sig väldigt positiva till initiativet kring prisdialogen och tillsammans så fördes det en bra dialog kring prissättningen på fjärrvärmens och möjligheterna för Växjö Energi och Villaägarna Kronoberg till ett tätare samarbete. Vidare ställer sig Villaägarna Kronoberg sig positiva till ett fortsatt engagemang i prisdialogen kommande år.		
2. Samrådsprocessen		
Informationsmöte 2016-03-31, Kvarnvägen 35, Växjö		
Information om vad prisdialogen innebär och hur tidplanen ser ut. Även vad som hänt på Växjö Energi under 2015.		
Samrådsmöte 1, 2016-04-25, Kvarnvägen 35, Växjö		
Presenterade förslag på prisändring 0,5 % där hela förändringen läggs på den fasta avgiften. Förslaget tas med till Villaägarna Kronobergs styrelse av Villaägarnas representanter i prisdialogen.		
Urval av synpunkter:		
Jämförelser samt motiv att höja den fasta avgiften.		
Jämförelser mellan energibolag i Kronobergs län skickas över till deltagarna. Motivet till höjning på fasta avgiften är att kunden och Växjö Energi får mer stabilitet och förutsägbarhet med detta förslag.		
Samrådsmöte med överenskommelse, 2016-05-19, Kvarnvägen 35, Växjö		
Växjö Energi:s prisändringsförslag samt jämförelsen mellan lokala energibolag var uppe i Villaägarna Kronobergs styrelse där förslaget godkändes. Synpunkter från styrelsens representanter kom på spannet i indikationerna för 2018-2019. Växjö Energi behövs ha detta spannet på grund av osäkerheten i omvärlden gällande elpriser, KPI, bränslepriser m m. Ambitionen är fortsatt attraktiva fjärrvärmepriser.		
3. Prisätaganade 2017-2019		
Växjö Energi har i enlighet med Prisdialogen beskrivit fjärrvärmens kostnads utveckling och konkurrenskraft i förhållande till alternativen och ägandeklassen. Detta ligger till grund för utställt prisätaganade 2017-2019 för fjärrvärme för näringsidkare i Växjö.		

Prisdialogens sju mål (1/2)

1. Rimlig, förutsägbar och stabil prisutveckling över tiden
2. Transparens i prissättning och prisutveckling
3. Tidig avisering av prisändringar för att underlätta hyresförhandlingar och budgetarbete

Prisdialogens sju mål (2/2)

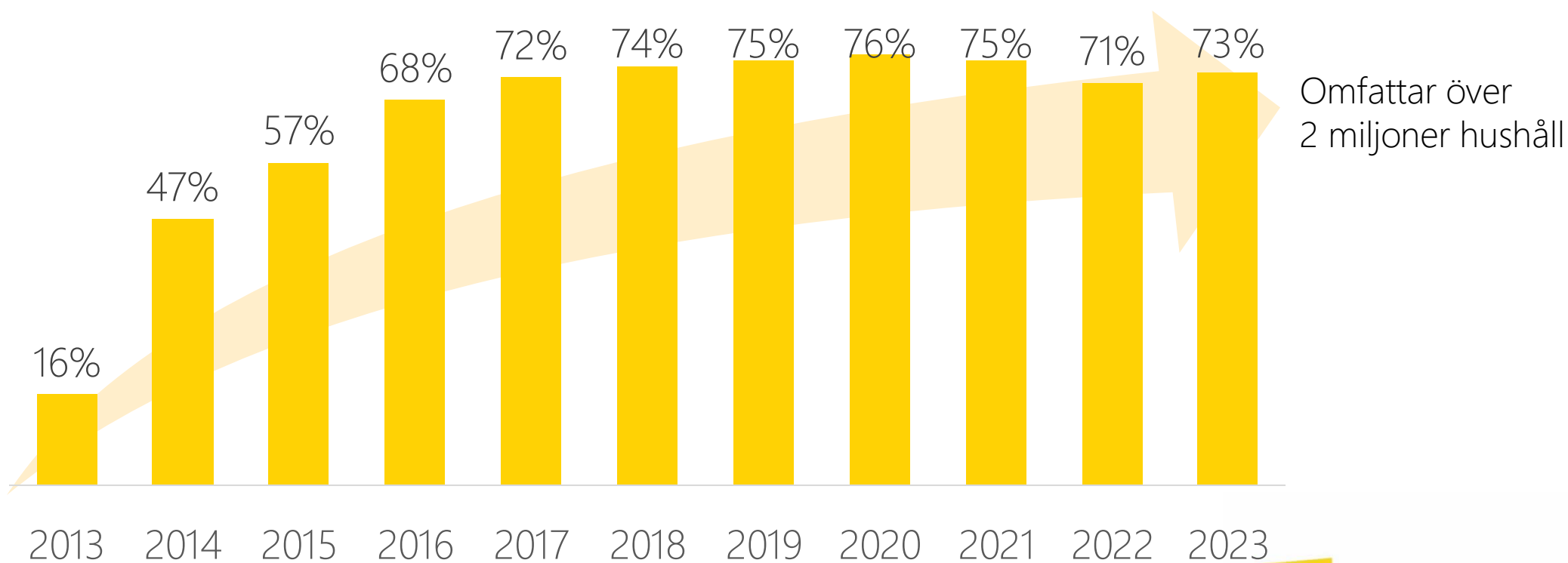
4. Dialog där kunderna ges möjlighet att påverka fjärrvärmelieferantörens prisändringar
5. Skydd för kunden från kraftiga prisökningar
6. Utrymme för kunder att kunna påverka utvecklingen av priskonstruktioner
7. Priskonstruktioner som ger kunden ekonomiska incitament till energieffektiviseringsåtgärder som är riktiga ur ett miljömässigt systemperspektiv

Mer om målen, se <http://www.prisdialogen.se/varfor-prisdialog/>

Vad kan man som kund förvänta sig av deltagande i Prisdialogen?

- Starkare ställning på värmemarknaden
- En långsiktighet och stabilitet i prisändringarna
- Prisdialogen innebär dock inte en förhandling
- Bidrar till ett bättre lokalt nätverk

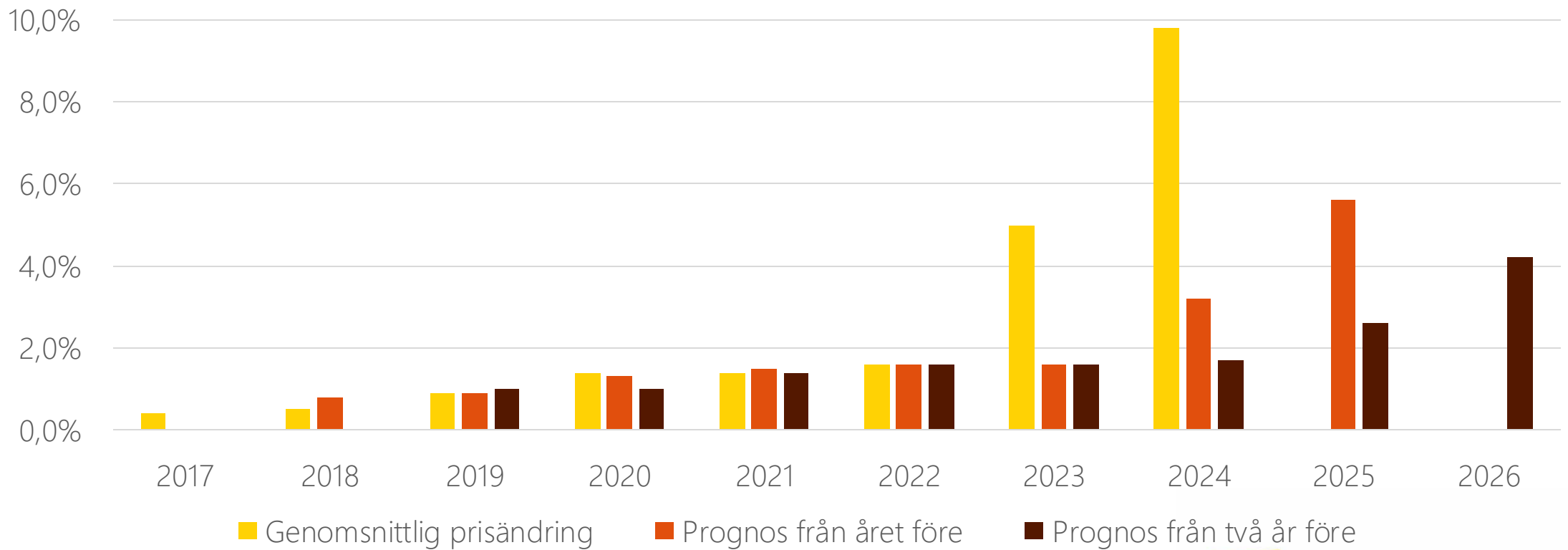
Andel av fjärrvärmeleveranserna som omfattas

Samrådsmöten 2023 i 48 samrådsprocesser

- 2,2 samrådsmöten per process i genomsnitt (2,1 möten 2022)
- Kundrepresentation
 - Allmännyttan 42
 - Riksbyggen 30
 - Fastighetsägarna 25
 - Kommun/landsting/region 33
 - HSB 27
 - Villaägarrepresentation 13

Genomsnittliga prisändringar och prognoser

Fem "takeaways" från 2023

1. Medlemmar 2023 i siffror:

- 48 medlemmar bland 40 olika fjärrvärmelieferantörer.
- 106 orter omfattas av Prisdialogen.
- Motsvarande cirka 73 % av Sveriges fjärrvärmelieferanser omfattas av Prisdialogen.

2. Ett utmanande år:

- Kraftiga kostnadsökningar.
- Osäker omvärld avseende bränslekostnader, reglering, elpriser m.m.

3. Stigande priser:

- Genomsnittlig prisökning 2024 för Prisdialogens medlemmar är 9,8 %.
- Prognosticerad genomsnittlig prisändring 2025 är 5,6 %.
- Prognosticerad genomsnittlig prisändring 2026 är 4,2 %.

4. Ökat engagemang:

- Deltagandet i samrådsprocesserna ökar. T.ex. är Sveriges Allmännyttan nu delaktig i mer än 90 % av samrådsprocesserna och Fastighetsägarna, Riksbyggen och kommun/region medverkar i en majoritet av samrådsprocesserna. Även HSB blivit ordinarie medlem och representerad i Prisdialogens styrelse.

5. Utmaningar:

- Fortsatt kostnadstryck och en osäker omvärld.
- Ökat behov av en tydlighet och transparens

Feedback från kansliet till Linköping 2023

- Förtydliga hur prisjusteringen är framtagen utifrån prisändringsmodellen.
- Kommunicera till de kunder som inte själva aktivt deltar i samrådsprocessen att ni har en lokal prisdialog och är medlemmar i Prisdialogen.
- Informera kunderna som har varit involverade i samrådsprocessen om att Prisdialogens styrelse har granskat och beviljat medlemskapet i Prisdialogen

03 | Årsrapport

- Fjärrvärmeverksamheten, prismodell och prispolicy

Prisändringsmodell

- Prisändringsmodell för Tekniska verken avseende fjärrvärmenätet i Linköping 2024 - Synpunkter?
- Uppdateras till nästa möte

[Pris- och klimatdialog Linköping - Tekniska verken](#)

Prisändringsmodell för Tekniska verken i Linköping AB (publ) avseende fjärrvärmenätet i Linköping 2024

Tekniska verken i Linköping AB (publ) förhållande till kunderna ska bygga på ömsesidigt förtroende och förståelse för varandras verksamhet. Fjärrvärmens pris ska vara konkurrenskraftigt och prisändring ska ske i dialog med kunderna. I detta dokument redovisar vi hur prisändring för fjärrvärme på huvudprislistan för företag sker på lokal nivå i Linköping enligt partsöverenskommelsen Prisdialogen.

1. Prispolicy

1.1. Prissättningsprincip

- Enligt Tekniska verkens ägardirektiv ska fjärrvärmeverksamheten bedrivas på affärsmässig grund. Verksamheten ska medverka till att göra Linköping till en attraktiv kommun att bo i och att driva näringsverksamhet i genom att erbjuda tekniska nyttigheter av god kvalitet, god driftsäkerhet och till konkurrenskraftiga villkor.
- Prisnivån för fjärrvärme jämförs till exempel i Nils Holgersson undersökningarna men även prisindikationer från Prisdialogen ligger som grund för att bedöma fjärrvärmens konkurrenskraft.
- Tekniska verkens huvudsakliga prissättningsprincip för fjärrvärme är att den är kostnadsbaserad, men att prisnivån ska vara konkurrenskraftig gentemot alternativa uppvärmningsalternativ. Priset baseras på de kostnader Tekniska verken har för att hålla god leveranssäkerhet av fjärrvärme och en skäligen avkastning.
- Priset bestäms i första hand av Tekniska verkens kostnader för produktion, distribution och försäljning av fjärrvärmen.
- Prisnivån för fjärrvärme baseras på samtidig produktion av el, men variationer i elintäkt ska inte påverka fjärrvärmepreisändringen.
- Tekniska verkens prismodeller ska spegla kostnaderna i respektive energisystem/ort. Fjärrvärmen är indelad i prisområden för de orter i vilka vi verkar. Således har Linköping, Katrineholm, Skärblacka-Kimstad, Kisa, Åtvidaberg och Borensberg separata prislistor.

1.2. Pågående arbete hos fjärrvärmeleverantören

- Tekniska verken arbetar ständigt med att effektivisera produktionsanläggningar, optimera driften samt investera klokt med de investeringsmedel vi har för att uppnå en kostnadseffektiv, klimatsmart, flexibel och leveranssäker produktion.

Avtalad effekt

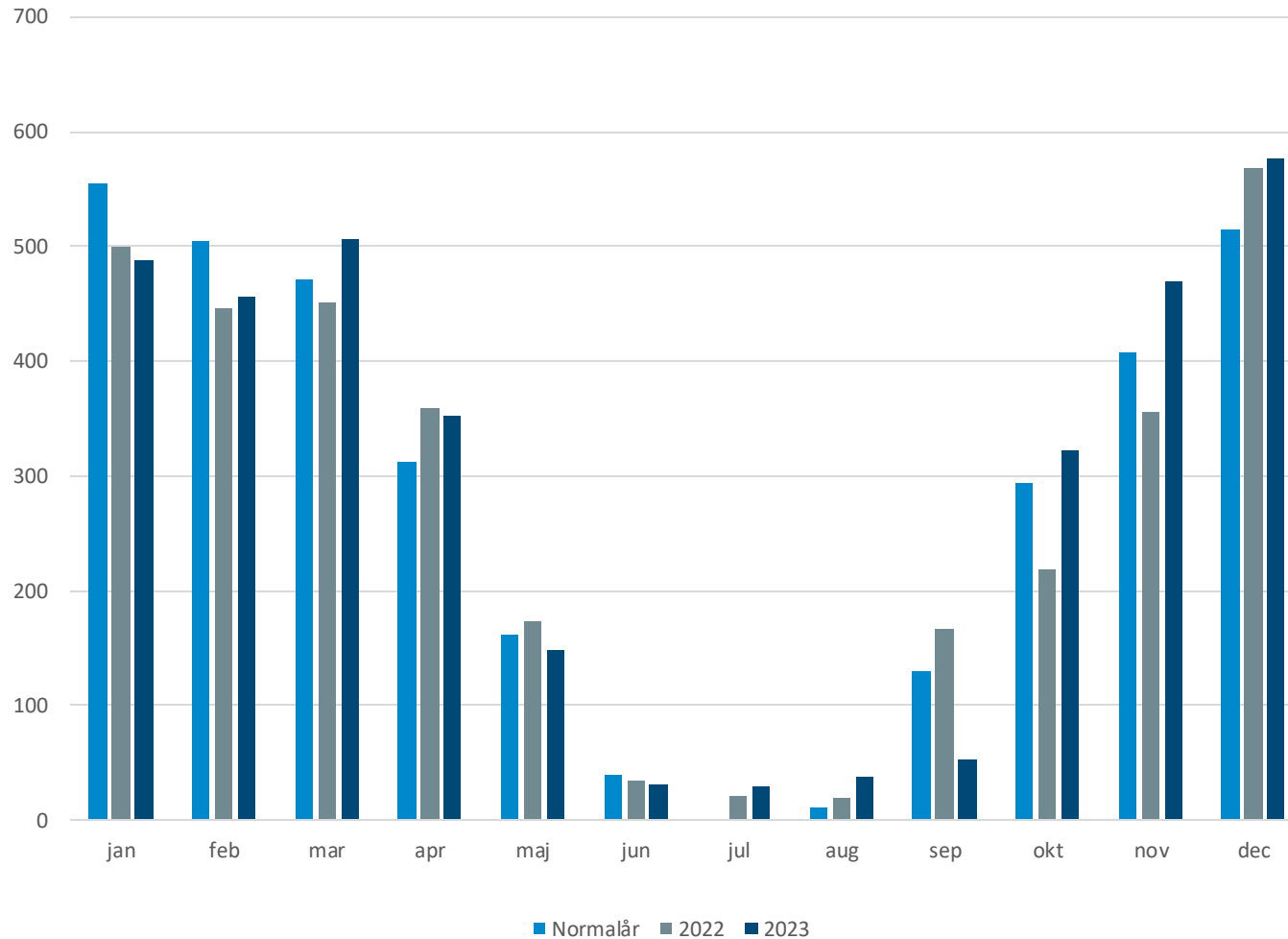
- Avtalad Effekt vid kompletterande värmesystem är en **anpassning av Effektpris för kund** som har kompletterande värmesystem och **använder fjärrvärme som spets eller redundant värmesystem.**
- När Kund använder fjärrvärme för redundans och spetsbehov är inte Effektsignatur baserad på historisk uppmätta värden relevant för Effektpriset.
- Därav **ersätts Effektsignatur med Avtalad effekt.** Med Avtalad effekt avses momentant effektuttag för det effektbehov kund önskar kunna använda från fjärrvärmenätet i framtiden.
- Kund kan bekosta och installera effektbegränsningsutrustning på egen anläggning eller överlåta till Leverantören att installera effektbegränsningsutrustning på Leverantörens anläggning som då bekostas av Kunden.

Återkoppling prisdialog 2023 Linköping

- Önskar jämnare prisökning
- Önskar mer användarvänligt "Mina sidor" där det är enkelt att ta fram tex statistik
- Uppskattar långsiktiga prognoser

Hur kallt var det 2023 i Linköping?

-5 %
kallare än 2022

-2 %
kallare än ett normalår

04

Statusbeskrivning

- Ev. stora avvikelser och ekonomisk uppföljning

Påverkan av händelser 2023/2024

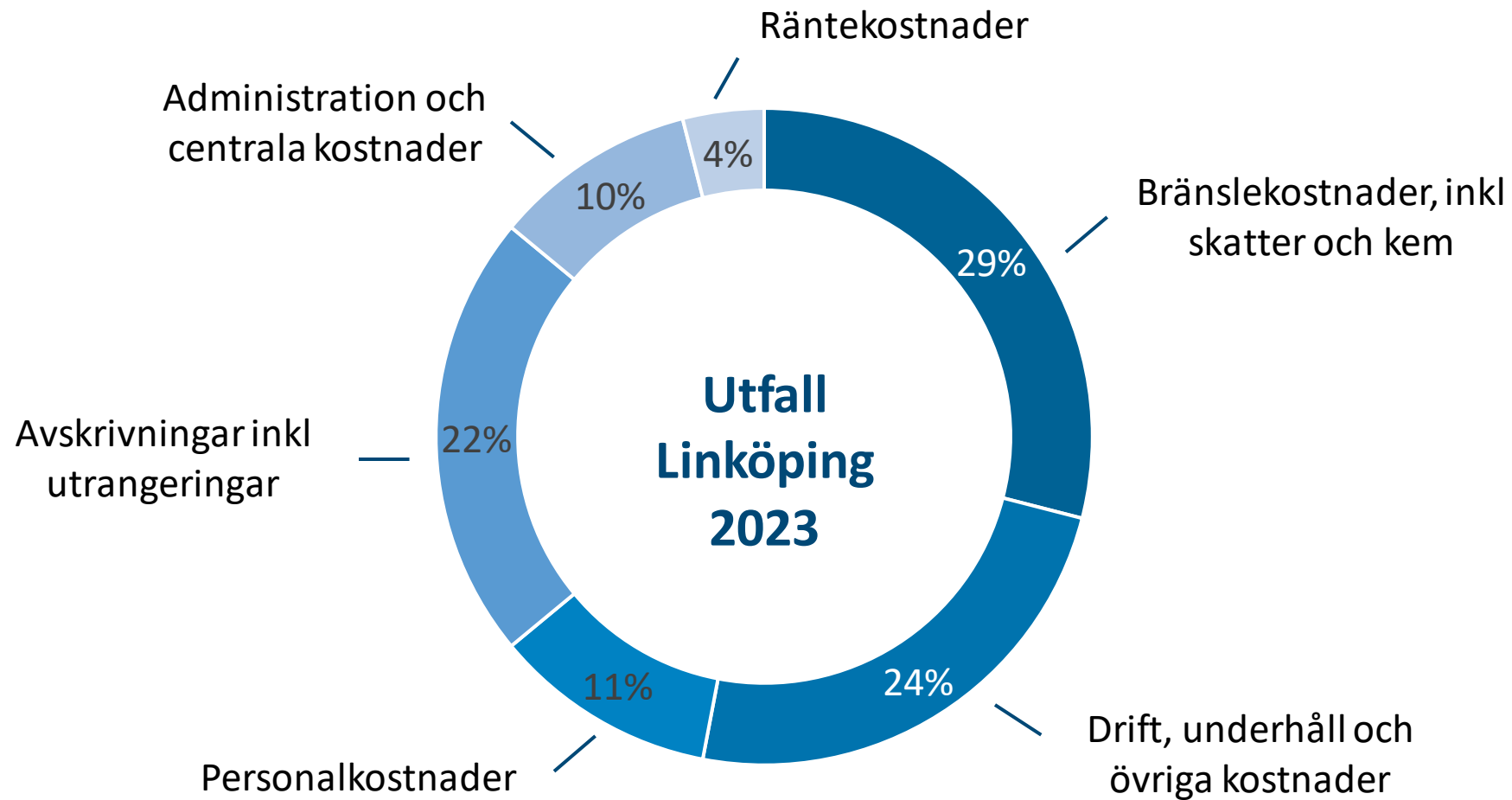
- Nytt affärssystem och fakturahantering

Omvärldsfaktorer

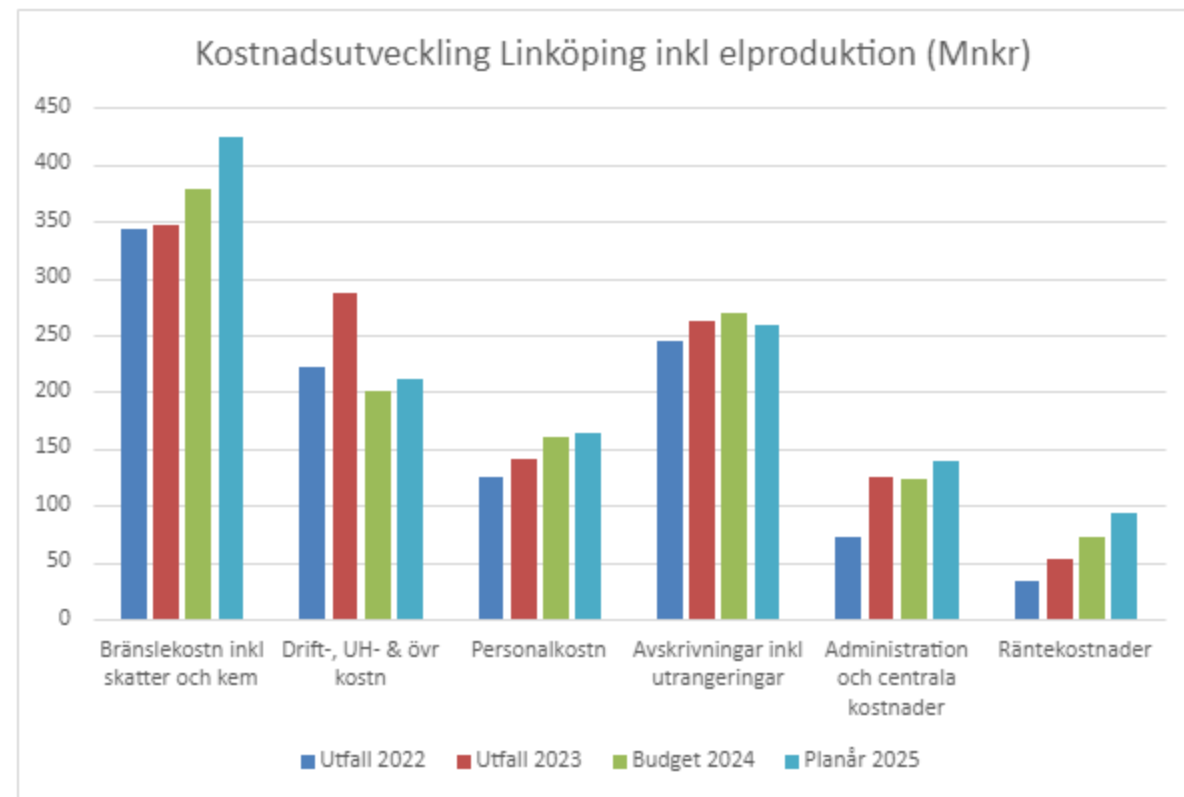
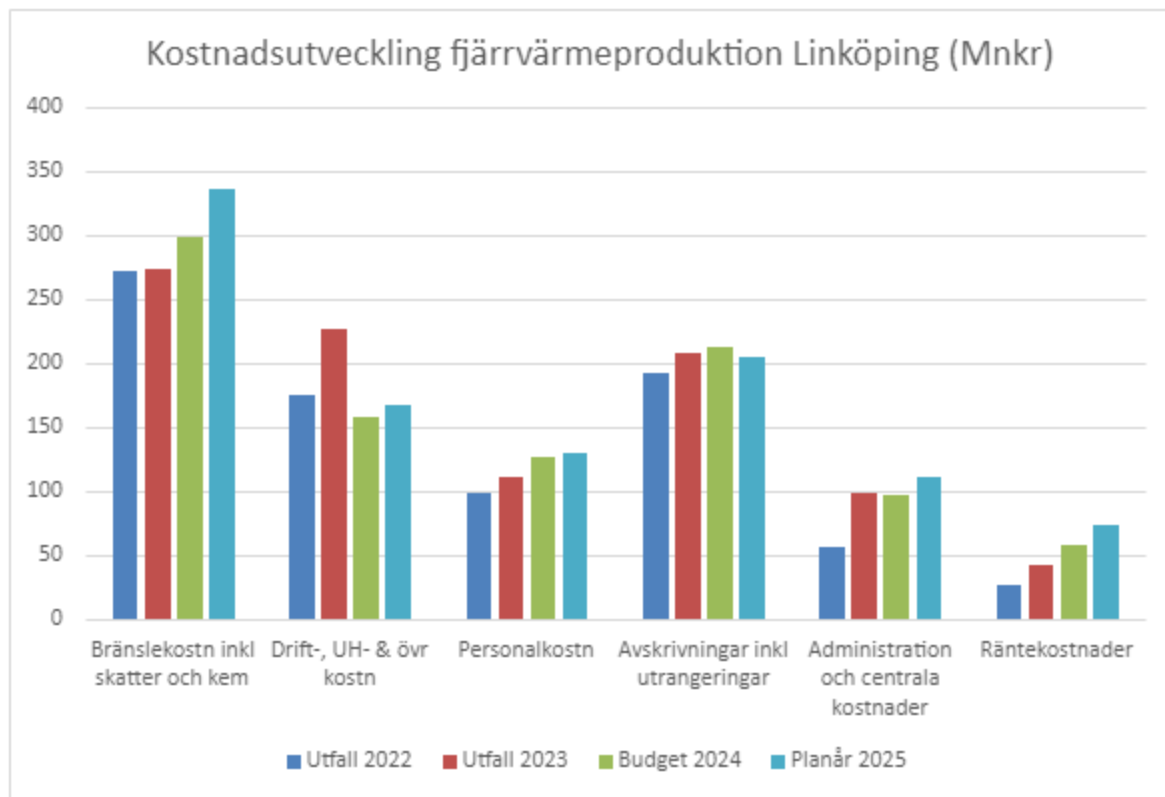
- Osäkert omvärldsläge
- Elektrifiering och utbyggnad av elintensiv industri
- Träbränslepriser fortsatt på en hög nivå
- Pris på utsläppsrätter fortsatt på en hög nivå
- Behandlingsintäkten för energiåtervinning av avfall fortsatt på en lägre nivå

Kostnadsfördelning för fjärrvärme

Kostnadsutveckling

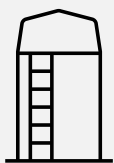

Preliminär prognos för Fjärrvärmepris 2025

- Prisökning med 8-12 %

”Stora osäkerheter då upphandling av bränslen till nästkommande värmesäsong ej är färdigupphandlat”

Urval av projekt för kol- och fossiloljefri fjärrvärme

Ny ackumulator i Lambohov

Sorteringsanläggning för restavfall

Termiskt energilager i Vallastaden

Fossil Eye – mätning av fossilandel i inkommande avfallsström

CCS/CCU-anläggning

Feedback

Värmemarknad och prisändringsmodell

Summering av Prisdialogen

Vad händer nu?

- Minnesanteckningar skrivs av Tekniska verken
- Justera protokoll
- Förslag på Prisändringsmodell 2025 skickas ut för bearbetning till nästa samrådsmöte.
- Samrådsmöte planeras **4 september 2024** i Linköping

05

Prisutveckling för vatten, elnät och avfall

Vatten och avlopp

Peter Wimble

Affärsenhetschef Ledningsnät

Självkostnadsprincipen

”Naturligt monopol innebär att huvudmannen, i det här fallet kommunen, själv får bestämma taxan”

- Vatten- och avloppsverksamheten i Sverige är ett så kallat naturligt monopol och finansieras av taxor (avgifter), inte skatter.
- Vattentjänstlagen anger att intäkterna för verksamheten inte får överstiga nödvändiga kostnader.

Prisbild

2024 höjdes taxan med 14 % (fast och rörlig del). Brukningsavgifterna (*fast och rörlig del*) har de tre senaste åren höjts med 0-6 %.

De två senaste årens höjningar i bagaget pekar på ett 2025 i en nytt normalläge

Bakgrund till höjningen,

- Ökade kostnader för kemikalier och el
- Ökade kostnader för reparationer/underhåll av nätet.
- Ökade räntekostnader

VA-taxan har beslutats av kommunfullmäktige.

Kapacitetstest sprinklers

Förbättringsarbete tillsammans med kunder, entreprenörer, försäkringsbolag och besiktningsmän

- Separata avtal med alla kunder. Målsättning att alla avtal är tecknade till sommaren. När avtal är tecknat kan test åter ske enligt plan.
- Nyttjar möjligheten att utföra simuleringar i vår vattenmodell.
- Ev. begränsningar per fastighet baseras på omkringliggande förutsättningar, ex. ingen flödesändring.

VA-taxan

- Arbete att göra om modellen för VA-taxan inleds under 2024
- Baserad på gammal branschstandard
- Behöver uppdateras av juridiska aspekter
- Kan bli enklare för kunden att förstå
- Införs preliminärt 2027

Spaning framåt

Tekniska verken

- Fortsatta kostnadsökningar
 - Nya miljöregleringar på t.ex. rening kan påverka våra kostnader (avloppdirektiv, vattendirektiv)
 - Ökat säkerhetsfokus och civil beredskap innebär också ökade kostnader
 - Underhållsskuld att hantera
- Stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden
- Hög ambitionsnivå och tillväxt i Linköping!

Svenskt Vatten

- Snittpriset för 1 liter vatten är 6,1 öre. Då ingår hemleverans dygnet runt samt återtagande och rening efter användning innan det förs tillbaks till kretsloppet.
- För att hantera de stora investeringsbehoven behöver VA-taxorna i Sveriges kommuner till 2040 i snitt fördubblas i dagens penningvärde.
- Bakgrunden är förnysetakten på ledningsnäten men också äldre reningsverk för både avlopp och dricksvatten som kräver investeringar/omlokaliseringar då man hamnat i centrum i bebyggelsen

Vår
branschorganisation

Elnät

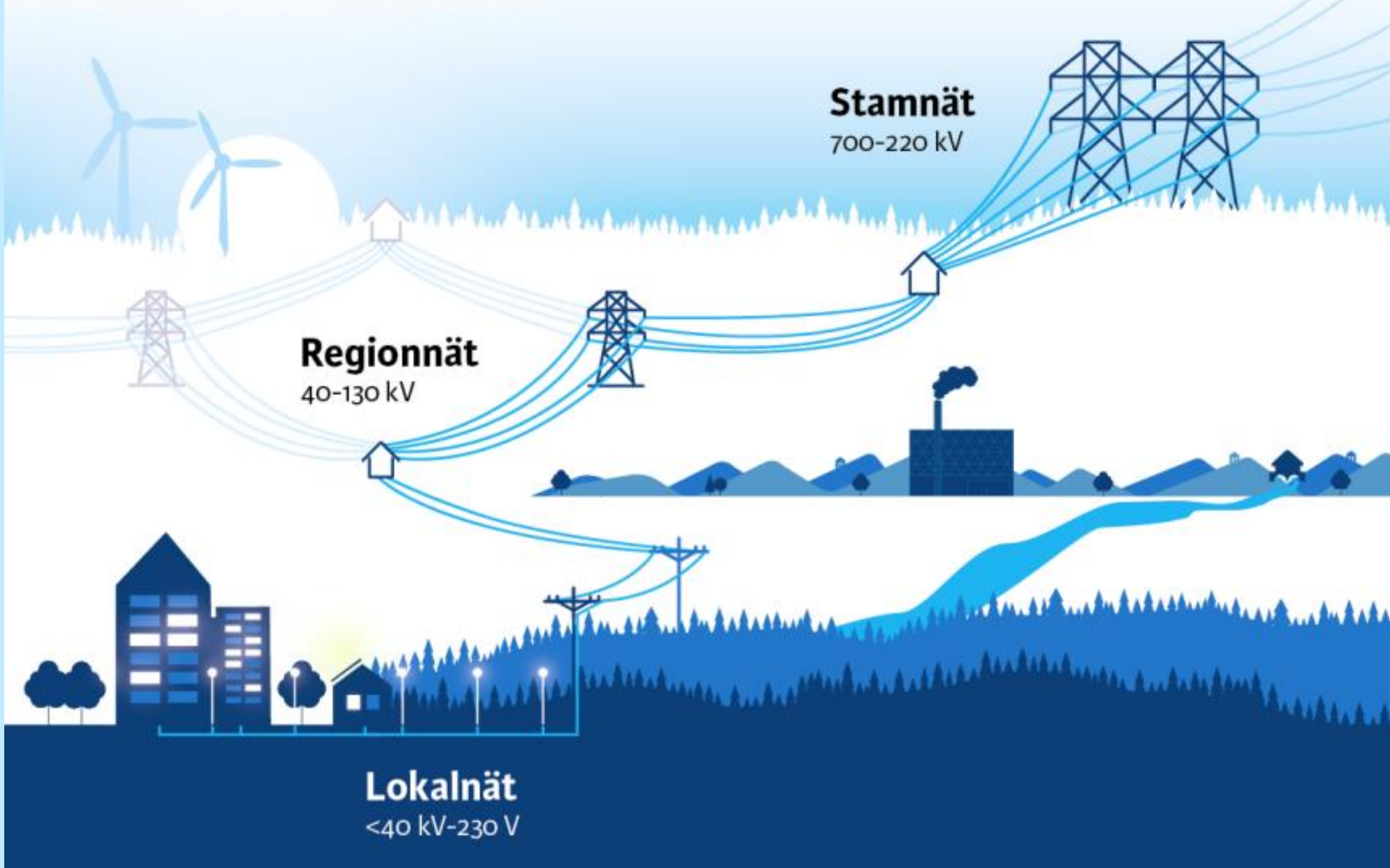
Karin Gunnar

Avdelningschef produktledning Elnät

Stamnät
700-220 kV

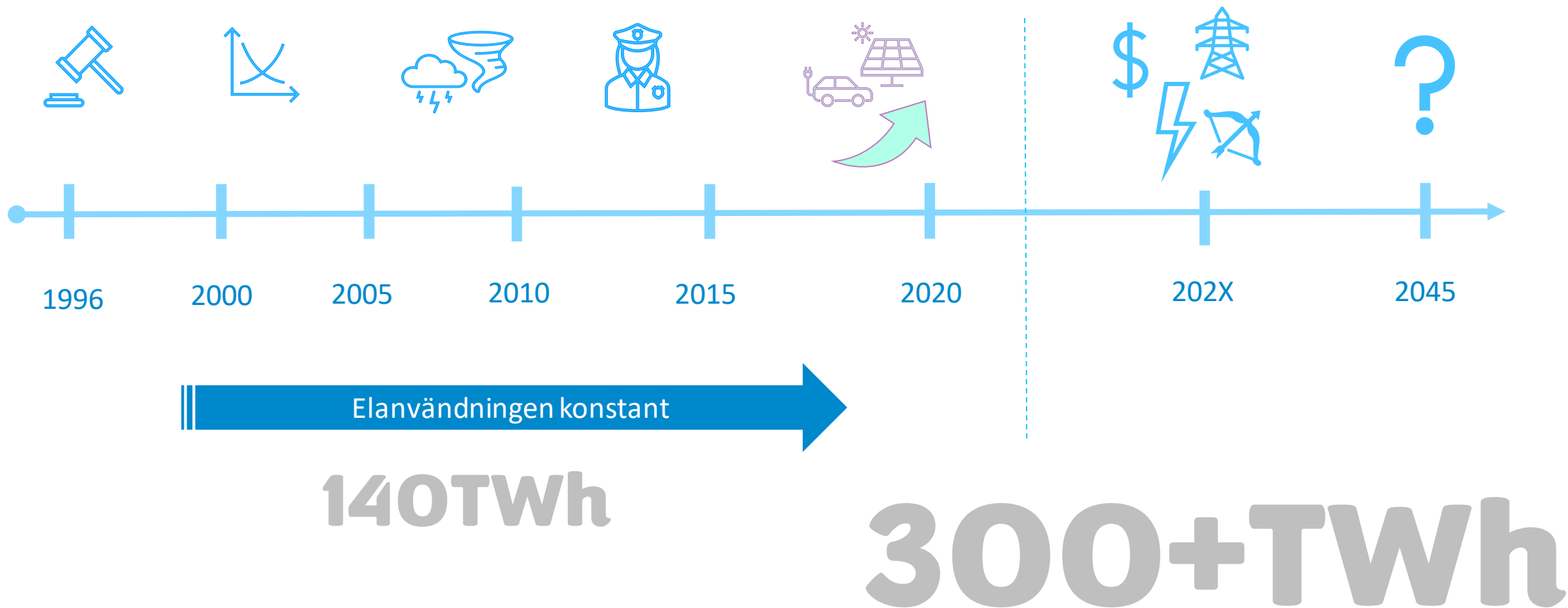
Regionnät
40-130 kV

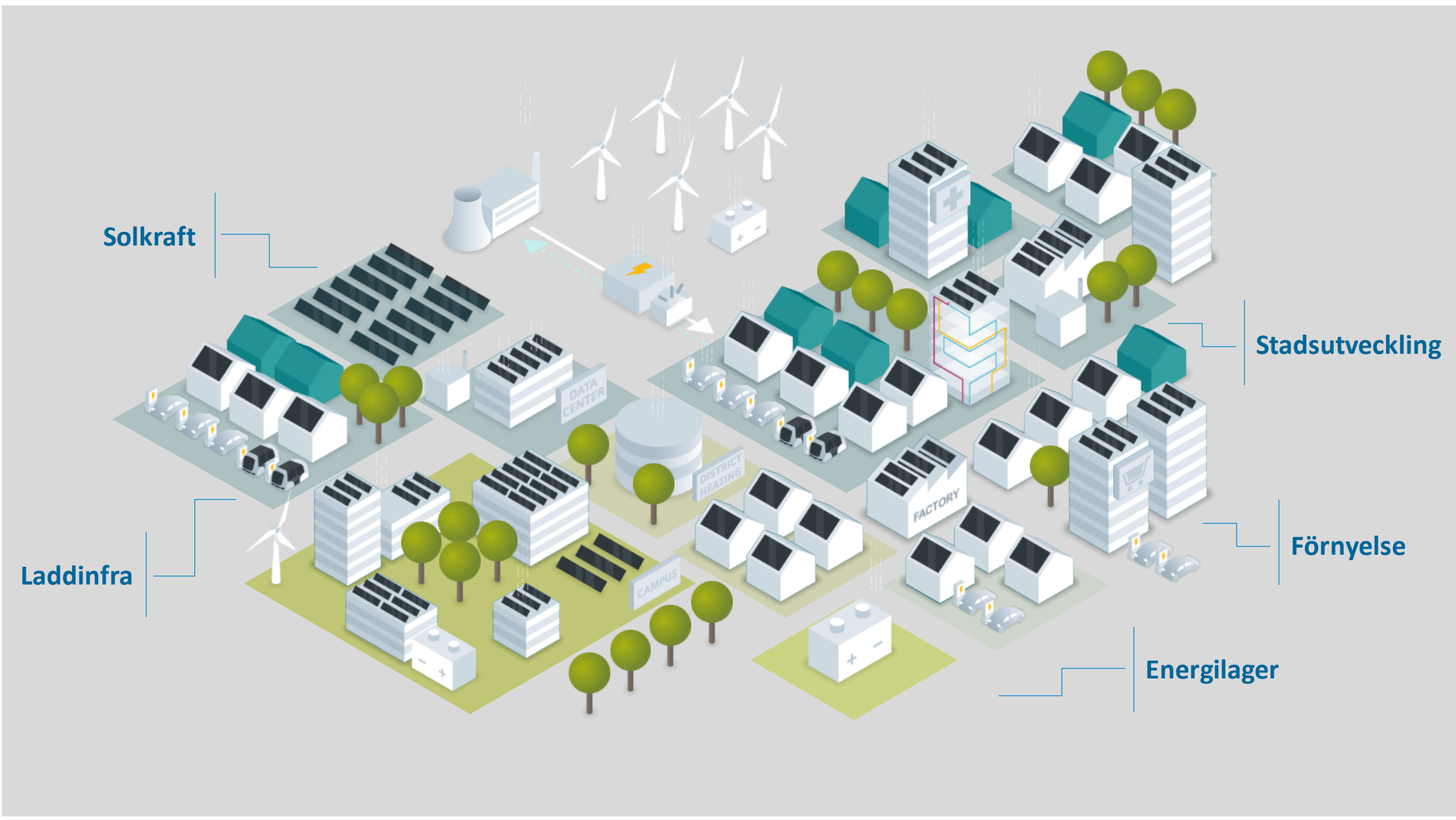
Lokalnät
<40 kV-230 V

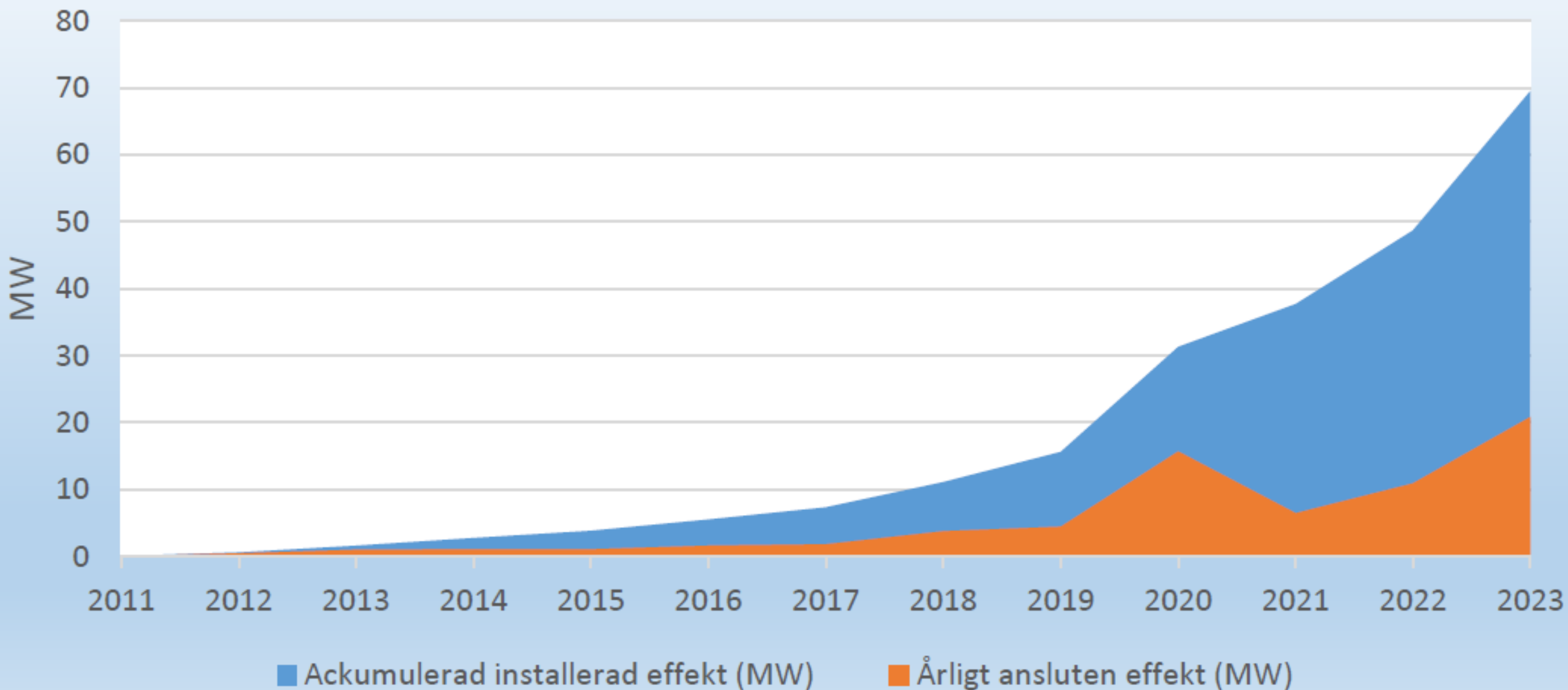
Elnäten - utveckling

Prognos nationell elanvändning 2045

Ansluten soleffekt Linköping

Prisreglering av Elnät

- Energimarknadsinspektionen tilldelar tillåten intäktsram i 4-årsintervaller, utifrån
 - Nationella elsystemkostnader
 - Elnätinvesteringar
 - Påverkbara kostnader med effektivitetskrav
 - Leverans kvalitet mm
- Nu finns tilldelad ram för 2024-2027
- Inom ramen - våra avkastningskrav

Prisprocess och prisutveckling

Årsprocess

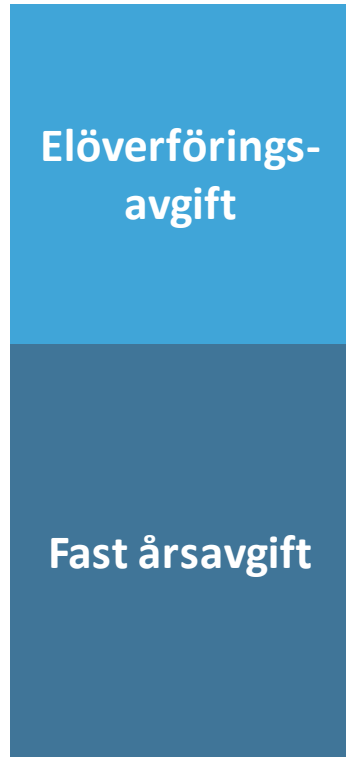
- 15 september - prisprognos
- Oktober – besked om nationella elsystemkostnader
- November – slutligt prisbesked
- Nu haft 2 år av hög osäkerhet i prissättningen

Prisutveckling

- Historiskt 0-3,5 % höjning/år
- Inför 2023 höjning 12,5% pga elpris, sen tillfällig sänkning med 9%.
- Inför 2024 höjning 5% av ordinarie pris.
- Kommande år i nivå med, eller lägre än, intäktsramen

Ny prismodell med effektagift även för 16-63A

Nuvarande prismodell

Ny prismodell med två valbara prislistor

Prislista standard - tilldelas

Huvud-säkring A	Maximalt effektuttag kW	Abonnemangsavgift kr/mån	Överföringsavgift öre/kWh	Effektagift Sommar kr/kW/mån	Effektagift Vinter kr/kW/mån
16 A	11 kW	155 kr (1 860 kr/år)	13,20 öre	20 kr	40 kr
20 A	14 kW	210 kr (2 520 kr/år)			
25 A	17 kW	285 kr (3 420 kr/år)			
35 A	24 kW	450 kr (5 400 kr/år)			
50 A	35 kW	610 kr (7 320 kr/år)			
63 A	43 kW	750 kr (9 000 kr/år)			

Prislista alternativ - kan väljas

Huvud-säkring A	Maximalt effektuttag kW	Abonnemangsavgift kr/mån	Överföringsavgift öre/kWh		Effektagift Sommar kr/kW/mån		Effektagift Vinter kr/kW/mån	
			Natt	Dag	Natt	Dag	Natt	Dag
16 A	11 kW	155 kr (1 860 kr/år)	8 öre	16 öre	7 kr	20 kr	11 kr	40 kr
20 A	14 kW	210 kr (2 520 kr/år)						
25 A	17 kW	285 kr (3 420 kr/år)						
35 A	24 kW	450 kr (5 400 kr/år)						
50 A	35 kW	610 kr (7 320 kr/år)						
63 A	43 kW	750 kr (9 000 kr/år)						

Avfall och återvinning

Liselott Myrbråten

Affärsområdeschef Vatten och Avfall

Prisutveckling kommunalt avfall

Vad är kommunalt avfall?

”Kommunalt avfall definieras som avfall från hushåll och avfall från andra källor, såsom detaljhandeln, förvaltningar, skolor, hälso- och sjukvårdsinrättningar, hotell- och restaurangbranschen och andra tjänster och verksamheter, som liknar hushållsavfall till sin art och sammansättning”

Vilka delar påverkar taxan?

Indexjustering av befintliga avtal med entreprenörer som påverkas av ex bränslepriser, personalkostnader, andra kostnadsökningar

Behandlingsavgifter som påverkas exempelvis av kostnader för utsläppsrätter, ändrade kostnader för återvinning etc.

Servicenivå, tex öppettider på återvinningscentraler, utveckling av digitala tjänster etc.

Nya ansvarsområden, (övertagandet av insamlingsansvaret för förpackningar som är kommunalt ansvar sen 1/1 2024,

Insamling av kommunalt avfall

- Fastighetsnära insamling från hushåll och anmälda samlokaliserade verksamheter ska vara infört till 2027.
- Förpackningsinsamling kommer finnas i taxan
- Separat matavfallsinsamling
- Ny taxekonstruktion

Tack!

Liselott Myrbråten

Liselott.myrbraten@tekniskaverken.se 013-20 80 43

tekniskaverken.se

Ha en härlig
sommars!

**Tekniska
verken**